

НИКОЛАЙ ЙОВЧЕВ
ЗА АВТОРИТЕ И ТЯХНОТО
ДЕЛО

chitanka.info

Сред безкрайните степи на Танганика, покрити през периода на дъждовете с буйна тревиста и храстовидна растителност, а по време на лятната засуха изгорели от тропическото слънце, се издига скромен паметник. На него е написано:

МИХАЕЛ ГЖИМЕК — 12.IV.1934 — 10.1.1959. Той отаде всичко, каквото имаше, дори и живота си, за да защити дивите животни на Африка.

Танганика!... За природолюбителите от цял свят това име е свързано с един от най-големите национални паркове и фаунистични резервати в света — „Серенгети“. У нас това име е близко и познато не само на българските зоологи, но и на най-широк кръг млади и възрастни почитатели на африканската природа и животинския свят. Та кой в нашата страна не е гледал прекрасния фильм „Серенгети не трябва да загине“! У нас той бе прожектиран не само по киноекраните, но и по телевизията.

Филмът е заснет по книгата „Серенгети не трябва да загине“, която сега издателство „Наука и изкуство“ предлага на вниманието на любознателния български читател. Който е гледал филма, ще може да затвърди впечатленията си, като прочете книгата, който пък не го е гледал, ще добие от книгата пълна представа за този чуден кът от нашата планета и неговите диви обитатели.

Автор на „Серенгети не трябва да загине“ е ентузиазираният природозащитник проф. д-р Бернхард Гжимек, известен германски зоолог и писател, директор на зоопарка във Франкфурт на Майн и куратор (попечител) на националните паркове в Източна Африка. Съавтор е неговият син и пръв помощник Михаел Гжимек, трагично загинал при самолетна злополука по време на изследване на животинския свят на Серенгети.

В книгата се разказва за живота и съдбата на последните големи стада животни — антилопи, газели, зебри, жирафи, слонове, лъвове и много други, които се срещат сред прекрасния ландшафт на „Серенгети“.

Националният парк „Серенгети“ се намира в Танганика, която през 1961 г. получи независимост. През 1964 г. Танганика се обедини с

островите Занзибар и Пемба, вследствие на което бе създадена Обединена република Танзания. Площта на високото плато Серенгети възлиза на около 12500 кв. км. Това обширно пространство, разположено между езерата Виктория, Натрон и Еяси, е характерно с огромните си кратери на угаснали, както и на все още действуващи вулкани. Най-големият от тях — Нгоронгоро — е и най-големият кратер на Земята. Върху площта на неговото дъно, с диаметър 22 км, би могъл да се побере град като София с всичките му предградия. Нгоронгоро е извънредно богат на животни и се слави като най-голямата естествена зоологическа градина в света. Този своеобразен зоопарк се намира южно от екватора на височина около 3000 м. и е ограден с високи до 500–700 м. възвишения, обрасли с буйна тропическа растителност. Климатът тук е прекрасен — през цялото време на годината е само пролет и лято. „Серенгети“ е истински рай за животните, които го населяват.

Въодушевени защитници на природата и на животинския свят на Африка, Бернхард и Михаел Гжимек са живели дълго сред войнствените местни племена масаи и баули, сред тревопасните и хищните животни на „Черния континент“. Те са изследвали миграционните пътища на животните в Серенгети, като за тази цел са ги стреляли със специални пушки, за да ги наркотизират временно, което пък улеснява маркирането им. Преброявали са стадата и индивидите във всяко стадо от въздуха с техния собствен и пилотиран от тях самолет „D-ENTE“, т.е. „Патица“. В резултат на своите продължителни изследвания те стигнали до печалния извод, че чудният животински свят на Африка е силно намалял и продължава да намалява все повече. Някои видове дори са застрашени да изчезнат напълно вследствие на безогледното им изтребване.

Ето защо с безкрайна загриженост тези двама благородни хора апелират към всички африкански народи, както и към белите туристи и ловци спортсмени да не разхищават с лека ръка толкова ценното дивечово богатство на Африка. Нали то принадлежи не само на африканците, но и на всички хора по света, а главно на бъдещите поколения! С невероятна настойчивост и всеотдайност проф. Гжимек и неговият син Михаел работят за изграждането на национални паркове и резервати — единствените места, където могат да бъдат запазени и размножени ценните животински видове на този континент.

За постигането на високо хуманна общочовешка цел бе вложен един млад живот, животът на 24-годишния Михаел Гжимек. С делото и смъртта си той потвърди старата истина, че човешкият живот не се мери с това, колко е продължил, а с това, какви следи е оставил човек след себе си. Животът и смъртта на Михаел са обвеяни с тъй рядката за наши дни аура на необикновеното...

В книгата си двамата природозашитници не само откреват пред читателя един прозорец към непознатия за него животински свят на африканската савана, но и апелират към цялата прогресивна международна общественост да защити африканската фауна. Тя е написана под знака на една от най-значителните идеи на нашето време, идеята за защита на природата и животинския свят. Достатъчно е човек само да я прелисти, за да остане очарован от огромната човечна задача, която авторите са си поставили.

Професор Бернхард Гжимек е автор на десетина книги, повечето от които са преведени на много езици. Той е не само виден учен, но едва ли не истински белетрист. Неслучайно съветският в. „Известия“ дава такава преценка за него: „Професор Гжимек пише необикновено талантливо...“

Книгата „Серенгети не трябва да загине“ е не само един художествен очерк. Вложението в нея емоционален подтекст я прави на места истинско белетристично произведение. Колкото се отнася до приключенския характер на преживяванията на автора, до техния подвиг, самоотверженост и безкористност, те неизбежно ще спечелят сърцето на всеки български читател.

Цветните и черно-белите снимки, с които книгата е богато илюстрирана, допринасят твърде много за нейното голямо естетическо и възпитателно въздействие. Тук дължим да изкажем благодарност на проф. Гжимек, който любезно предостави на издателството оригиналите на снимките.

Като поднасяме на нашия читател тази вдъхновено написана книга в защита на африканската фауна, ние смятаме, че изпълняваме един обществен дълг. Тя и заснетият по нея филм безспорно ще останат като нерушим паметник в историята на борбата за спасяване на един загиващ свят.

Николай Йовчев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.